

Reewild fiepen tijdens de bronst

Foto: Erich Marek

Een spannende en actieve manier van jagen

Fiepen wordt vaak als een grote kunst afgeschilderd maar iedereen kan het leren en er een bok mee op tableau brengen. Jacob Konter legt uit hoe je te werk moet gaan.

Van het instrument, de reefiep, wordt vaak teveel verwacht. Weliswaar zit er verschil in de diverse fiepen maar het zijn geen 'toverfuiten'. In zijn algemeenheid kun je zeggen dat de lokinstrumenten waar een rietje in zit, dus waar op geblazen moet worden, de beste kansen op succes bieden. Met deze fiepen kun je met een beetje oefening meerdere toonhoogtes voortbrengen, als ook vibratie in het fiepgeluid. Dit alles is niet zo ingewikkeld en met een paar goede aanwijzingen snel te leren.

Voorbereiding

Om succes te hebben moet je tijdig de juiste voorbereidingen treffen. In het voorjaar (begin maart-half mei) begin je met het in kaart brengen van de territoria van de verschillende bokken aan de hand van veegplekken, krabplaatsen en zichtwaarnemingen. Over het algemeen behouden de bokken deze territoria, ook al zien we ze vaak in juni en juli (totdat de bronst begint) niet meer. In deze periode kun je op strategische plekken aanzitplaatsen inrichten van waaruit gefiept wordt. Dat kan een simpel scherm zijn, maar ook een (mobiele) hoogzit.

Belangrijk: windrichting bepalen

Zit je aan in het graan, zet je camouflagescherm dan op bij een sproeispoor

Voordeel van een hoogzit is het betere overzicht en de zekere kogelvang

Foto: Erich Marek

Foto: Roland Peltzer

Paringsbereid

Het is de reegeit die het verloop van de bronst bepaalt en niet de bok. Circa 65 tot 69 dagen na het werpen van de kalveren is de geit drie tot vier dagen paringsbereid. Voor Midden-Europa kunnen we in zijn algemeenheid stellen dat het begin van de bronst zo rond de 25e juli ligt. In koudere regionen, zoals in de bergen en noordelijke streken, begint de bronst later, in Siberië zelfs drie tot vier weken. In de beginperiode zijn veel geiten nog niet paringsbereid maar de bokken al wel actief, wat goede vooruitzichten biedt voor de lokjacht. Hierna volgen enkele dagen waarin de meeste geiten bronstig worden. Daarmee nemen de kansen af om een bok met de fiep te lokken. Vanaf begin augustus neemt het aandeel bronstige stukken af, waardoor de kansen weer toenemen. Deze periode kan tot 10 augustus of soms nog langer duren en biedt vaak goede mogelijkheden om bokken te fiepen. Veel geiten in de omgeving van de bok zijn al beslagen en de bok gaat op zoek naar nog bronstige stukken. Hierdoor raken bokken soms ver buiten hun territorium en gedurende deze zoektochten zijn de bokken zeer gevoelig voor fieptonen.

Weersomstandigheden

Op welk tijdstip van de dag kan men het beste fiepen? Het weer speelt hierbij een belangrijke rol. Tijdens warme zomerdagen biedt de vroege ochtend de beste vooruitzichten op succes: de activiteiten van het reewild verschuiven dan naar de nachtelijke periode en de vroege ochtend. Is er ook sprake van een maanperiode, dan kan de bronst zich voor een groot deel in de nacht afspelen. Overdag trekken de reeën zich dan terug in de daginstand om bij te komen van het bronstgebeuren. Tijdens dit soort warme dagen heeft fiepen vaak pas weer zin aan het eind van de middag of avond. Is er sprake van normale zomertemperaturen met koele nachten, dan kun je gedurende de hele dag fiepen en succes hebben. Dit geldt ook voor

regenachtige dagen. Waait er echter een stevige wind, dan zijn de vooruitzichten minder gunstig. Het reewild voelt zich minder zeker en de fieptonen die de jager voortbrengt hebben een geringere draagwijdte.

Naast verkeerde wind is beweging een belangrijke oorzaak dat de jager vroegtijdig ontdekt wordt

Waar wordt er gefiept?

Weet je waar de bokken hun daginstand hebben dan kun je de aanzitplaatsen inrichten, op circa 80 tot 120 meter van de dekking. Fiepen kan zowel vanaf de grond als vanuit een hoogzit succesvol zijn. Voordeel van een hoogzit is het betere overzicht en de zekere kogelvang. Fiep je vanaf de grond, dan moet je uiteraard rekening houden met de windrichting en ervoor zorgen dat je in de schaduw zit en goed gecamoufleerd bent, minimaal gezicht en handen. Ook een mobiel camouflagescherm kan goede diensten bewijzen. Zomers verblijven de reeën graag in het graan. Met behulp van camouflagescherm en rekening houdend met de wind kun je zittend aan de rand van het graan ook hier succes hebben. Vooral 's ochtends vroeg of in de late namiddag. Als het enigszins mogelijk is ga dan bij een sproeispoor zitten. Als een bok nadert op het fiepen zal hij vaak door het sproeispoor komen. Hier heb je een betere schotkans dan wanneer de bok in het hoge graan staat.

Hoe wordt er gefiept?

De bok kan zich in verschillende situaties bevinden. Zo kan hij

Fiep je vanaf de grond, zorg dan dat je goed gecamoufleerd bent

bij een geit lopen of juist op zoek zijn naar een bronstig stuk. Het kan ook zijn dat een bok ergens uitgeput in de dekking ligt. Daarom is het belangrijk om te weten wat de verschillende fieptonen betekenen voor bok en geit, waarbij de ervaring leert dat er geen vaste regels zijn voor bijvoorbeeld de frequentie en de lengte van een reeks.

Na het innemen van de aanzitplek - die je uiteraard zo geruisloos mogelijk hebt benaderd - doe je eerst tien minuten niets, alvorens een tot twee series 'neutrale' fieptonen te laten weerklinken. Hiermee boots je het normale contactgeluid van reewild na. De geit geeft hiermee aan 'ik ben hier, waar ben jij?' Als er een bok in de buurt is, heb je een goede kans dat hij komt kijken naar wie er roept. Plaatsbokken zijn hier gevoelig voor, maar ook toevallig aanwezige jongere bokken. Vooral aan het begin van de bronst heb je hiermee kans op succes. Tussen de series neem je twee tot vijf minuten pauze in acht. Vertoont zich hierop geen bok, dan ga je na circa vijf tot tien minuten over op de geitfiep. Hiervan produceer je twee tot drie reeksen (van drie tot zeven tonen) op gedempte toon. Dit is het bekende 'piageluid', een langgerekte vragende toon waarmee de geit meedeelt dat ze bronstig is. Tussen de series las je telkens twee tot vijf minuten pauze in.

Sprengfiep

Als deze pia-serie ook geen succes oplevert, sla je een wat agressievere toon aan, de zogenoemde 'sprengfiep'. Met deze serie van telkens twee tot drie tonen wordt gesimuleerd dat een geit door een bok wordt gedreven. Ervaren reewildjagers hebben dit drijven, vaak in grote cirkels, wel eens waargenomen tijdens de bronst. Met dit geluid wordt vooral de plaatsbok uitgedaagd. Hij moet het idee krijgen dat er een vreemde bok in zijn territorium achter zijn geiten aanzit. Van belang hierbij is ook het geluidsniveau van de nagebootste fieptonen. Deze moeten variëren van hard naar zacht en omgekeerd.

Bok en geit lopen zoals gezegd in een cirkel en voor eventueel naderende bokken moet het geloofwaardig klinken.

Mocht dit ook geen resultaat opleveren, dan kunnen we het spel nog wat opvoeren met één serie heftig uitgestoten angstfieptonen. Deze geluiden worden vaak geuit door een jongere geit als ze - onvrijwillig en op agressieve wijze - achternagezet wordt door een bok terwijl ze al is beslagen of daartoe nog niet bereid is. Om deze scène nog wat echter te laten klinken kunnen we takjes breken en met onze voeten in het blad schrapen. De Duitsers noemen dit 'Eifersucht blatten'. Het moet de jaloezie van de plaatsbok opwekken die vervolgens zijn rechten komt opeisen. Na dit hele spel is het zaak nog minstens twintig minuten te blijven zitten om de eventuele komst van de plaatsbok af te wachten.

Beweging

Mocht er een bok naderen, stop dan met fiepen. Zorg bij iedere beweging, zoals het pakken van je buks, ervoor dat je dit doet als de bok niet je richting opkijkt. Naast verkeerde wind is beweging een belangrijke oorzaak dat de jager vroegtijdig ontdekt wordt. Uit het bovenstaande valt af te leiden dat je de hele procedure niet in tien minuten kunt afraffelen: er moet minstens 40 minuten tot een uur voor uitgetrokken worden.

Voor wat betreft het leren en onderscheiden van de verschillende fieptonen kan men het beste een dvd aanschaffen, bijvoorbeeld 'Blattjagd mit Klaus Demmel' of 'Calling Roebucks' van Hunters Video. Ook is het volgen van een seminar over ree fiepen een goede manier om meer te leren over deze spannende en actieve manier van jagen. ■